

TULEVAISUUSVIRASTO
OPETTAJAN OPAS

Tulevaisuusvirasto kutsuu – Lähde tutkimusmatkalle vaihtoehtoihin tulevaisuuksiin!

Tervetuloa Tulevaisuusvirastoon – paikkaan, jossa mielikuvitus kohtaa faktat, ja oppilaat pääsevät rakentamaan parempia tulevaisuuksia! Tämä tarinallinen oppimisympäristö johdattaa oppilaat pohtimaan tulevaisuusajattelun perusteita moninäkökulmaisesti. Virasto ei anna valmiita vastauksia, vaan innostaa oppilaita etsimään niitä itse – luovan ilmaisun, ryhmätyöskentelyn ja kriittisen ajattelun keinoin.

Kenelle materiaali on tarkoitettu?

Tämä materiaali on suunniteltu erityisesti perusopetuksen ylemmille luokille ja toisen asteen opiskelijoille, mutta sitä voi soveltaa laajasti eri oppimisympäristöissä. Opetus voidaan toteuttaa digitaalisesti itsenäisesti, hybridimuotoisesti tai täysin luokkahuoneessa tämän oppaan avulla.

Oppimisen tavoitteet

Tulevaisuusajattelu on keskeinen osa laaja-alaista osaamista ja liittyy erityisesti kestäväen tulevaisuuden rakentamiseen sekä osallistumiseen ja vaikuttamiseen (L7, POPS 2014).

Materiaalin avulla oppilaat:

- Harjoittelevat tulevaisuusajattelua ja -ennakointia.
- Pohtivat menneisyyden, nykyisyyden ja tulevaisuuden välisiä yhteyksiä.
- Saavat valmiuksia ymmärtää omien valintojen ja tekojen merkityksen laajemmassa yhteiskunnallisessa kontekstissa.
- Kehittävät luovaa ajattelua, yhteisöllistä työskentelyä ja taiteellisia ilmaisutaitoja.

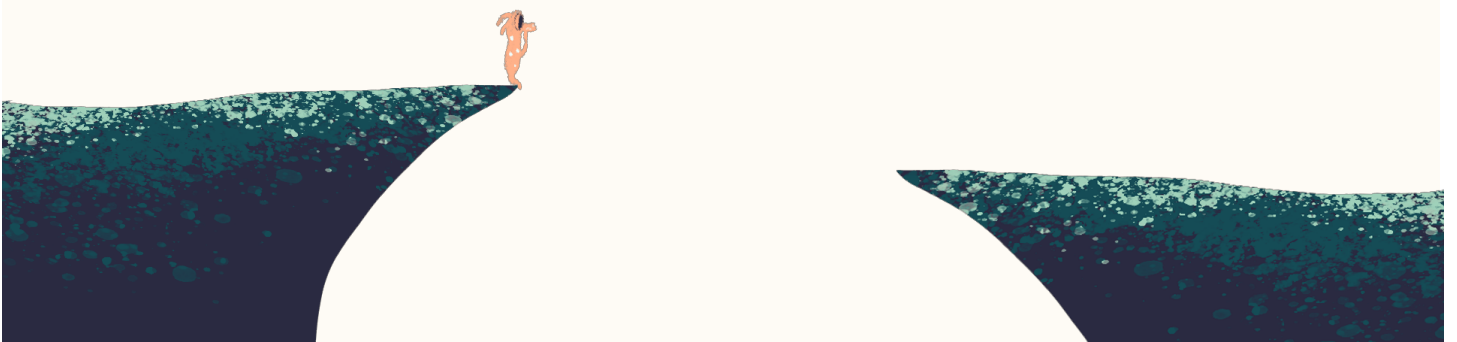
Miten materiaalia voi käyttää?

Tulevaisuusviraston kokonaisuus koostuu neljästä luvusta, mutta myös yksittäisiä tehtäviä voi soveltaa opetukseen. Voit siis valita juuri sinulle ja oppilaillesi sopivimman tavan käyttää materiaalia!

Miksi tarinallisuus ja luovat menetelmät?

Tulevaisuudentutkimus ei ole pelkkää analyysia – se on yhdistelmä faktaa ja mielikuvitusta (Hiltunen, Elina 2025). Tulevaisuusviraston tarinallinen kuunnelma luo jännittävät puitteet tutkimiselle: oppilaat astuvat osaksi tarinaa ja pääsevät aktiivisesti vaikuttamaan tulevaisuuden suuntiin. Luovat menetelmät auttavat syventämään ymmärrystä ja innostavat osallistumaan.

Tulevaisuus tehdään tänään!

Ensimmäinen luku (tunti 1)

Kesto: 45 min

Tavoite: Oppilas pohtii omaa suhdettaan tulevaisuuteen ja ymmärtää, että tulevaisuutta voi tarkastella eri näkökulmista ja sen muotoutumiseen voi vaikuttaa eri tavoin.

Ohjeet oppitunnin toteutukseen

Avaa Seikkailu tulevaisuusvirastossa, luku 1 <https://nuori.fi/tulevaisuuskoulu/luku-1/> .

Kuunnellaan yhdessä ensimmäinen (1) kuunnelma *Toimeksianto* (3:08)

TEHTÄVÄ - Kulkulupa 5 min

- Oppilaat täyttävät itsenäisesti omilla puhelimillaan Tulevaisuusviraston ensimmäisen tehtävän Kulkulupa, jossa he pohtivat omaa suhdettaan tulevaisuuteen.
- Tehtävän tuloksena jokainen saa hahmokortin (esim. taiteilija, aktivisti, bestis), joka kuvaa vastaajan tapaa vaikuttaa ja suhtautua tulevaisuuteen.

TEHTÄVÄ- Hahmolomake 35 min

- oppilaat saavat hahmolomakkeen(liitteenä): Oppilaat täyttävät hahmolomakkeen hahmokorttinsa pohjalta ja luovat itselleen roolihahmon piirtäen ja kirjoittaen. (25 min)
- Oppilaat esittelevät hahmonsia muille ja keskustelevat, miten eri roolit voivat vaikuttaa tulevaisuuteen. (10 min)

Ensimmäinen luku (tunti 2)

Kesto: noin 45 min

Tavoite: Oppilas tutustuu tulevaisuusajattelun keskeisiin periaatteisiin ja osaa soveltaa niitä ryhmätyöskentelyssä.

Kuunnellaan yhdessä kuunnelma (2) Työpariin tutustuminen (2:24)

TEHTÄVÄ- tutkijoiden perehdytys 22 min

Perehdytys tulevaisuusajatteluun.

Oppilaat katsovat **kolme** perehdytysvideota tulevaisuusajattelusta ja tekevät niistä muistiinpanoja. (videoiden (kestot 6:38 + 7:08 + 7:57 yht. 22 min)

RYHMÄTEHTÄVÄ – videoiden esittely 20 min

Jaa oppilaat ryhmiin. Jokainen ryhmä valitsee yhden videon ja valmistautuu esittelemään sen tärkeimmät kohdat muille luovalla tavalla, esim:

- Piirros tai kaavio keskeisistä ajatuksista
- Haastattelumuotoinen esitys, jossa ryhmään kuuluva ”asiantuntija” vastaa kysymyksiin

Ensimmäinen luku (tunti 3)

Kesto: 45 min

Tavoite: Oppilas hahmottaa erilaisia tapoja suhtautua tulevaisuuteen ja tunnistaa oman ajattelunsa liittyen tulevaisuuteen.

Edellisen tunnin kertaus 15 min Ryhmät esittelevät edellisellä tunnilla tehdyt ryhmätehtävät (tunti 2 videoiden esittely)

Kuunnellaan yhdessä Kuunnelma (3) *Tulevaisuuskompassin kalibrointi* (2:26)

RYHMÄTEHTÄVÄ - Tulevaisuuskompassi 25min

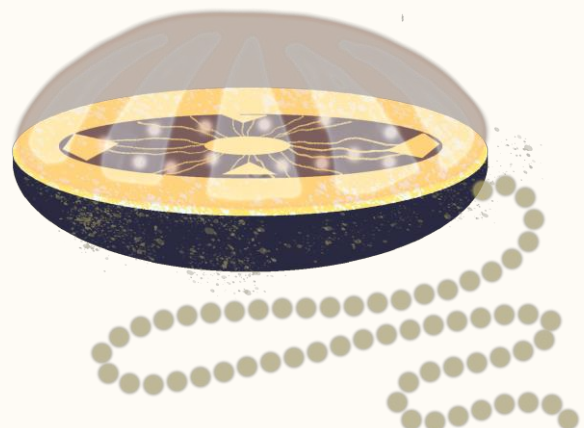
Tulevaisuuskompassin kalibrointi ryhmässä (Tehtävänanto liitteenä)

Oppilaat pohtivat omaa tulevaisuussuhdettaan ja sijoittavat itsensä tulevaisuuskompassin nelikenttään: (10 min)

- Onko tulevaisuus avoin vai ennalta määrätty?
- Kuka vaikuttaa tulevaisuuteen: itse vai muut?

Jokainen esittelee omasta tai hahmonsa näkökulmasta, mihin tulevaisuuskompassin lohkoon hän sijoittuu ja miksi. (10 min)

Keskustellaan siitä, miten erilaiset käsitykset liittyen tulevaisuuteen voivat vaikuttaa ihmisten toimintaan ja päätöksiin. (5 min)

Hahmon nimi:*

Hahmon ikä:

Tulevaisuuden ammatti*

Työtehtävän kuvaus*

Osaaminen ja erityinen piirre?

Mistä hahmosi on kotoisin?

Keitä läheisiä hahmollasi on?

Mitä hahmosi teki ennen nykyistä työpaikkaansa?

Hahmon
kuva?

Tulevaisuuskompassin kalibrointi ryhmässä

OHJE:

Minkälainen on sinun henkilökohtainen tulevaisuussuhteesi?

Pohdi, minkälaisena näet oman tulevaisuutesi, ja sijoita itsesi yhteen tulevaisuuskompassin neljästä lohkosta.

1. Aloita vaaka-akselista. Koetko, että tulevaisuutesi on avoimna erilaisille vaihtoehdoille vai onko se kehittyvässä johonkin ennalta määrättyyn suuntaan?

2. Etene seuraavaksi pystyakselille. Kenen vastuulla on se, mihin suuntaan tulevaisuutesi muotoutuu. Koetko, että voit itse vaikuttaa siihen vai määrittäväätkö muut, minkälainen tulevaisuudesta tulee?

3. Esittele itsesi mulle ja kerro, mihin tulevaisuuskompassin neljästä lohkosta päädyit.

